

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 2152/2025
19.03.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића, Марије Терзић, Драгане Миросављевић и Добриле Страјина, чланова већа, у парници тужиле АА из ..., коју заступа Џингалашевић Сања, адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво Београд, ради дуга, по основу радног стажа, одлучујући о ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5371/23 од 18.10.2024. године, у седници одржаној 19.03.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

I ДОЗВОЉАВА СЕ одлучивање о посебној ревизији тужиле, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 5371/23 од 18.10.2024. године.

II ПРЕИНАЧУЈУ СЕ пресуда Апелационог суда у Београду Гж1 5371/23 од 18.10.2024. године и пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1278/21 од 19.06.2023. године, тако што се ОБАВЕЗУЈЕ тужена Република Србија да тужили АА из ... исплати на име дуга и накнаде штете због неисплаћеног износа од 3.400 евра утрђеног социјалним програмом као делом програма реструктуирања, по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30.05.2009. године, као даном доспелости потраживања умањеним за исплаћене износе од 146.707,00 динара дана 15.01.2021. године и 18.985,37 динара дана 15.01.2021. године, са законском затезном каматом почев од дана доспелости потраживања па до исплате и то:

- законску затезну камату на износ од 322.032,70 динара, почев од 30.05.2009. године до 20.04.2019. године, као наредног дана доношења решења Привредног суда у Београду Ст 72/2015 од 19.04.2019. године, по ком је извршена исплата од 146.707,00 динара,

- законску затезну камату на износ у висини од 175.325,70 динара почев од 12.04.2019. године до 15.01.2021. године, као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст 72/2015 од 14.01.2021. године, по ком је извршена исплата у висини од 18.987,35 динара,

- износ од 156.340,33 динара са законском затезном каматом почев од 15.01.2021. године па до исплате,

III ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи на име трошкова првостепеног и другостепеног поступка исплати износ од 258.530,40 динара, у року од 15 дана од дана пријема преписа пресуде.

IV ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужена да тужиљи накнади трошкове ревизијског поступка у износу од 30.000,00 у року од 15 дана од дана пријема отправа пресуде.

Образложење

Пресудом Трећег основног суда у Београду П1 1278/21 од 19.06.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да јој исплати на име дуга и накнаде штете због неисплаћеног износа од 3.400 евра утрђеног социјалним програмом као делом програма реструктурирања, по средњем курсу Народне банке Србије на дан 30.05.2009. године, као даном доспелости потраживања умањеним за исплаћене износе од 146.707,00 динара дана 15.01.2021. године и 18.985,37 динара дана 15.01.2021. године, са законском затезном каматом почев од дана доспелости потраживања па до исплате и то:

- законску затезну камату на износ од 322.032,70 динара, почев од 30.05.2009. године до 20.04.2019. године, као наредног дана доношења решења Привредног суда у Београду Ст 72/2015 од 19.04.2019. године, по ком је извршена исплата од 146.707,00 динара,

- законску затезну камату на износ у висини од 175.325,70 динара почев од 12.04.2019. године до 15.01.2021. године, као наредног дана од доношења решења Привредног суда у Београду Ст 72/2015 од 14.01.2021. године, по ком је извршена исплата у висини од 18.987,35 динара,

- износ од 156.340,33 динара са законском затезном каматом почев од 15.01.2021. године па до исплате, као неоснован. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова поступка у износу од 252.000,00 динара заједно са законском затезном каматом од дана када се стекну услови за извршност пресуде до исплате, као неоснован. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да туженој на име накнаде трошкова поступка исплати износ од 81.000,00 динара у року од 15 дана од дана правноснажности пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 5371/23 од 18.10.2024. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Трећег основног суда у Београду П1 1278/21 од 19.06.2023. године. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова другостепеног поступка као неоснован.

Против правноснажне другостепене пресуде тужиља је благовремено изјавила ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права с позивом на одредбу члан 404. Закона о парничном поступку.

Према одредби члана 404. став 1. Закона о парничном поступку – ЗПП Посебна ревизија је, према одредбама члана 404. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, бр. 72/11, 49/13-УС, 74/13-УС, 55/14, 87/18, 18/20, 10/23; у даљем тексту: ЗПП), у вези с одредбом члана 92. Закона о уређењу судова („Службени гласник РС“, број 10/23), изузетно правно средство које се, због погрешне примене материјалног права, може изјавити против другостепене пресуде која се не би могла побијати

ревизијом, о коме одлучује Врховни суд, ценећи да ли постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, уједначавањем судске праксе или новим тумачењем права.

По оцени Врховног суда, побијана ревизија тужиоца у овом спору је дозвољена ради уједначавања судске праксе у погледу одлучивања о тужбеним захтевима из истог или сличног чињенично правног односа, а у вези неисплаћеног износа по социјалном програму, због чега је одлучено као у ставу првом изреке.

Испитујући побијану пресуду применом члана 408. Закона о парничном поступку, Врховни суд је нашао да је ревизија тужиоца основана.

Према утврђеном чињеничном стању, тужила је поднела тужбу против тужених Компаније „Интернационал ЦГ“ Београд и „Генерал експорт ДП“ Београд и Републике Србије, ради исплате. У току поступку отворен је стечајни поступак на првотуженим и друготуженим. Првостепени суд је раздвојио поступак односно те тужене и настиво поступак према туженој Републици Србији. Тужила је била у радном односу код Компаније „Интернационал ЦГ“ и Компаније „Генерал експорт ДП“. По јавном позиву евидентирана је као радник за остваривање новчане накнаде у износу од 200 евра по години стажа. Након пријаве тужила се нашала у прегледу евидираних радника по основу исплате наведене накнаде а социјалним програмом који је саставни део програма реструктурирања Компаније „Интернационал ЦГ“ предвиђена је исплата новчане накнаде у висини од 200 евра за сваку годину радног стажа који је запослени остварио у Компанији „ДП Интернационал ЦГ“ укључујући зависна друштва која су основана од стране Компаније „Интернационал ЦГ“ и ДП „Генерал експорт“ закључно са 31.12.2007. године а највише до укупног износа од 20.660,00 евра. У поступку стечаја тужилци је наплаћен део потраживања од 207.115,56 динара дана 15.10.2021. године, као и износ од 26.802,86 динара на дан 15.10.2021. године. Остатак износа није исплаћен а требало је да се изврши исплата од продаје имовине имовинске целине блока 20 – Копаоник“. У складу са важећим програмом реструктурирања Агенција за приватизацију Републике Србије обавестила је Министарство економије и регионалног развоја да је за обе имовинске целине наступио дан испуњења да би Министарство економије регионалног развоја требало да се обрати Министарству финансија ради добијања сагласности за исплату ове накнаде запосленом и бившим запосленим у овим компанијама. Министарство за финансије је дописом од 03.07.2009. године дало мишљење да је могуће прихватити накнаде из средстава буџета само под условом да се реализација врши у оквиру средства предвиђених законом о буџету Републике Србије за 2009. годину, без ангажовања додатних средстава из буџета Републике Србије. До исплата наведеног износа није дошло због чега је потраживање тужиоца остало неизмирено.

Сходно овако утврђеном чињеничном стању нижестепени судови су одбили тужбен захтев тужилце у односу на тужену Републику Србију сматрајући да иста није пасивно легитимисана, јер није у материјално-правно односу са тужилом обзиром на то да тужила није била у радном односу код тужене, већ код Компаније „Интернационал ЦГ“ ДП Београд и Компаније „Генерал експорт ДП“ Београд у реструктурирању а који су донели социјални програм који се односи на исплату тражене новчане накнаде чију исплату тужена Република Србија није преузела ни једним актом. Тужила није доказала да је штета коју трпи у узрочно последичној вези

са радњом или пропуштањем органа тужене Републике Србије и да се туженој не може приписати одговорност у смислу члана 154. став 1. и 172. став 1. Закона о облигационим односима. Поступак приватизације спроводила је Агенција за приватизацију а касније Агенција за вођење спорова у поступку приватизације. Исти су били самостална правна лица са сопственим правима и обавезама и одговорностима а њихови пропусти се не могу приписати у кривицу туженој Републици Србији.

По оцени Врховног суда основано се ревизијом тужиле указује да су нижестепени судови погрешно применили материјално право одлучујући о њеном захтеву у односу тужену Републику Србију.

Поступањем Агенције за приватизацију онемогућено је намирење потраживања тужиле установљеним ставом 3. основа социјалног програма у складу са програмом реструктурирања Компаније „Интернационал ЦГ“ ДП Београд. Социјални програм је саставни део усвојеног програма реструктурирања. Тим актом су конституисана права запослених и бивших запослених на новчану накнаду у висини од 200 евра за сваку годину радног стажа оствареним у Компанијама „Генерал експорт ДП“ Београд и „Интернационал ЦГ“ ДП Београд, као и у другим зависним привредним друштвима. Та потраживања су доспела. Вршена је продаја имовине целине блока ХХ Копаоник и по том основу добијена су средства уплаћена на рачун Агенције. Међутим, непоступањем Агенције онемогућено је намирење спорног потраживања тужиле у одређеном износу. Тужиле је остала ускраћена за остваривању свог права због непоступања Агенције за приватизацију по усвојеном плану реструктурирања. Тужена Агенција је благовремено обавестила надлежно Министарство да су се стекли услови за исплату потраживања тужиоца и затражила сагласност за ту трансакцију – да се реализује, али тражену сагласност није добила. Министарство за финансије није дало сагласност за реализацију исплате тих средстава.

Агенција и Министарство за финансије су органи Републике Србије. Због незаконитог поступања Министарства за финансије и привреду одговорна је и Република Србија и то солидарно. Због тога су се стекли услови прописани чланом 172. став 1. Закона о облигационим односима за обавезивање тужене Републике Србије одговорна за насталу штету због ненамирења потраживања тужиле.

Имајући у виду напред изнето, Врховни суд је на основу члана 416. став 2. ЗПП одлучио као у ставу II изреке.

Одлуку под ставом III одлуке, суд је донео применом члана 153. ЗПП. Тужиле је успела у спору па има право на накнаду трошкова а признати су јој следећи трошкови и то: за стручни састав тужбе 13.500,00 динара, за стручни састав три образложена поднеска по 13.500,00 динара, за заступање на три одржана рочишта по 18.000,00 динара, за пет неодржаних рочишта 11.250,00 динара, за састава две жалбе по 27.000,00 динара, на име таксе за тужбу, жалбу и одлуку по жалби по 12.926,80 динара, што све укупно чини износ од 258.530,40 динара. Остали трошкови нису признати – за поднеске, јер исти нису били неопходни.

Одлуку под ставом IV изреке, донета је применом члана 165. став 2. ЗПП при чему су тужиле признати трошкови стручног састава ревизије од 30.000,00 динара

(сходно одређеној вредности спора), трошкови за судску таксу, за ревизију и одлуку по ревизији нису тражени па исти нису ни досуђени.

**Председник већа – судија,
Гордана Комненић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић